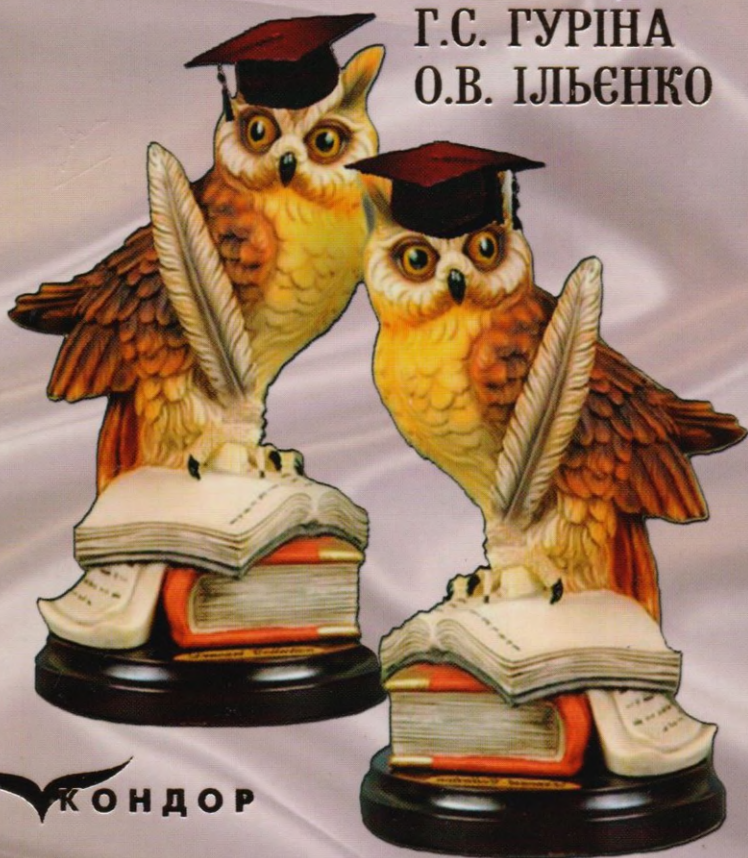

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

В.О. НОВАК
Т.Л. МОСТЕНСЬКА
М.Г. ЛУЦЬКИЙ
Г.С. ГУРІНА
О.В. ІЛЬЄНКО

 КОНДОР

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В. О. НОВАК
Т. Л. МОСТЕНСЬКА
М. Г. ЛУЦЬКИЙ
Г. С. ГУРІНА
О. В. ЛЬЄНКО

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Підручник

*Затверджено
Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
як підручник
для студентів вищих навчальних закладів*

Київ

КОНДОР

2013

УДК 339.944 (075.8)
ББК У298.2 я7
Н 781

Гриф надано
Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України
(лист за №1/11-14688 від 19.09.2012р.)

Рецензенти:

Саблук П. Т. - доктор економічних наук, професор, академік НААН України;
Сич Є. М. - доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України;
Сологуб О. П. - доктор економічних наук, професор.

НОВАК В. О.

Н 781 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Підручник./В.О. НОВАК, Т.Л. МОСТЕНЬКА, М.Г. ЛУЦЬКИЙ, Г. С. ГУРІНА, О. В. ІЛЬЄНКО - К Кондор-Видавництво, 2013, - 495 с.

ISBN 978-966-2781-55-7

Матеріали наведені у підручнику є узагальненням досвіду щодо впровадження модульно-рейтингових технологій у навчальний процес під час вивчення нормативної професійно-орієнтованої навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».

У підручнику детально описано основні принципи регулювання зовнішньоекономічної діяльності, сучасна митна політика України, особливості здійснення експортно-імпорتنних операцій, організація діяльності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на міжнародних товарних ринках, особливості страхування ризиків під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності тощо.

Дане видання містить усі необхідні матеріали не тільки для засвоєння лекційних та практичних занять, а й для організації самостійної роботи студентів з використанням активних методів навчання.

Підручник запропоновано для використання студентами та викладами вищих навчальних закладів, а також для широкого кола фахівців, підприємців, керівників організацій та фірм, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність.

УДК 339.944 (075.8)
ББК У298.2 я7

ISBN 978-966-2781-55-7

© В. О. НОВАК, Т. Л. МОСТЕНЬКА,
М. Г. ЛУЦЬКИЙ, Г. С. ГУРІНА,
О. В. ІЛЬЄНКО, 2013
© Кондор-Видавництво - 2013

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ ЗАХОДИ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	9
1. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	10
1.1. Сучасні теорії і світова практика управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств.....	11
1.2. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств.....	14
1.3. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств.....	16
2. ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	52
2.1. Сучасне митне регулювання в Україні.....	53
2.2. Особливості застосування засобів тарифного регулювання.....	64
2.3. Визначення митної вартості товарів, що перетинають державний кордон.....	67
2.4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічних операцій. Методи кількісних обмежень.....	80
2.5. Механізм реалізації квот та ліцензій під час експорту та імпорту товарів.....	84
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА МІЖНАРОДНИХ ТОВАРНИХ РИНКАХ.....	96
3.1. Зустрічна торгівля та її види. Поняття та форми товарообмінних операцій.....	97
3.1.1. Бартерні операції.....	100
3.1.2. Торговельні компенсаційні операції.....	102
3.1.3. Промислові компенсаційні операції.....	106
3.2. Послуги посередників у міжнародній торгівлі.....	108
3.3. Міжнародні товарні біржі, аукціони, ярмарки та виставки.....	114
4. МІЖНАРОДНІ ТОРГОВЕЛЬНІ УГОДИ І КОНТРАКТИ.....	129
4.1. Організація підготовки, укладання та виконання зовнішньоторговельних угод і контрактів.....	130
4.2. Особливості оформлення зовнішньоторгового контракту.....	137
4.3. Міжнародний контракт купівлі - продажу товарів.....	140
4.4. Особливості ділових переговорів в процесі здійснення ЗЕД.....	148
4.5. Стратегія ділових переговорів та методи їх проведення, з урахуванням національних особливостей ділових партнерів.....	151
МОДУЛЬ 2. ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНІ ОПЕРАЦІЇ: ОРГАНІЗАЦІЯ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, РИЗИКИ.....	158
5. ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНІ ОПЕРАЦІЇ.....	159
5.1. Суть та види зовнішньоекономічних операцій.....	160
5.2. Експортно-імпортні операції та порядок їх укладання.....	166
5.3. Реекспортні та реімпортні операції.....	168

6. БАЗИСНІ УМОВИ ПОСТАВКИ.....	174
6.1. Основні новації «ІНКОТЕРМС - 2010».....	175
6.2. Правила «ІНКОТЕРМС - 2010».....	179
7. ЦІНОВА ПОЛІТИКА ТА МЕХАНІЗМ РОЗРАХУНКІВ НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ.....	230
7.1. Ціна міжнародного контракту.....	231
7.2. Умови платежів та розрахунків за експортно-імпортними операціями.....	235
8. ТРАНСПОРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	249
8.1. Міжнародні транспортні операції.....	250
8.2. Організація міжнародних перевезень основними видами транспорту.....	253
9. СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬО- ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ.....	264
9.1. Види ризиків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності та способи їх страхування.....	265
9.2. Основні ризики, що виникають при митному оформленні товарів.....	271
9.3. Шляхи мінімізації ризиків.....	283
10. УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ.....	295
10.1. Суть та особливості стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.....	296
10.2. Особливості формування стратегій зовнішньоекономічної діяльності підприємства.....	304
ПРОФЕСІЙНА ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	320
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	345
Додаток 1.....	355
Додаток 2.....	469
Додаток 3.....	477
Додаток 4.....	486
Додаток 5.....	490